

แนวปฏิบัติที่ดี : การเขียนเอกสารประกอบการสอนให้ผ่านการประเมิน

งานจัดการความรู้ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. เอกสารทางวิชาการที่สำคัญ

1.1 เอกสารประกอบการสอน

1.2 เอกสารคำสอน

1.3 ตำรา

1.4 หนังสือ

2. คำจำกัดความของเอกสารประกอบการสอน ลักษณะการเผยแพร่และลักษณะคุณภาพ

เอกสารประกอบการสอน

คำนิยาม ผลงานวิชาการที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน

รูปแบบ เป็นเอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วย แผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้ เพิ่มขึ้นอีกก็ได้ เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบ บทคัดย่อ เอกสารที่เกี่ยวข้องแผนภูมิ (Chart) แถบเสียง (tape) หรือภาพเลื่อน (slide) เป็นต้น

การเผยแพร่ อาจเป็นเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่มหรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือเป็นสื่ออื่น ๆ เช่น ซีดีรอมที่ได้ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษามาแล้ว

ลักษณะคุณภาพ อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับ

สำหรับวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ วิธีการดังต่อไปนี้

- บรรยาย ทำกรณีศึกษา ให้นักศึกษาค้นคว้า ให้หัวข้อแล้วมาวิเคราะห์ เช่น นักศึกษาเอางานวิจัยมาซึ่งอธิบายความหมายทางเศรษฐกิจได้ดี ให้นักศึกษานำเสนอรายงาน (ขณะเดียวกันสอนให้ปรับบุคลิกภาพไปด้วย) การวิจัยในชั้นเรียน และสื่อผสม
- นอกจากนี้อาจใช้ คลิปสอน แต่ถ้านักศึกษามากก็ไม่สะดวกจะเกิดความอลหม่าน เช่นวิชาการตลาดระดับโลก สอนตัวอย่างชุดชั้นใน ตราหนึ่ง ใช้คลิปสอนพฤติกรรมความชอบของลูกค้า ในแต่ละประเทศจะแตกต่างกัน

ส่วนประกอบและรูปแบบเอกสารประกอบการสอนที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย

1. ปกนอก ปกใน คำนำ และสารบัญ
2. มคอ.3
3. แผนการสอนรายสัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้
 - เนื้อหา
 - วัตถุประสงค์
 - กิจกรรมการเรียนการสอน
 - สื่อการสอน
 - การวัดและประเมินผล
4. แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน
5. แบบฝึกหัดหรือคำถามท้ายบท กิจกรรม
6. เอกสารอ้างอิง / บรรณานุกรม
7. ภาคผนวก

คุณภาพของเอกสารประกอบการสอน

คุณภาพระดับดี เนื้อหาครบถ้วน ครอบคลุมวัตถุประสงค์รายวิชา มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจน เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา (ภาษาที่ใช้กะทัดรัดชัดเจนเข้าใจง่าย ตอบโจทย์เรื่องการเรียนการสอนได้ชัดเจน นักศึกษาเกิดการเรียนรู้) คุณภาพระดับดีมาก มีทุกอย่างเหมือนระดับดี แต่เพิ่มเติมคือ

1. เนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้อง สมบูรณ์ และทันสมัย

2. มีการสอดแทรกประสบการณ์ของผู้สอนที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน การสอดแทรกประสบการณ์ เช่น ข่าว การไปร่วมงานกับธุรกิจ การบริการวิชาการ การสอบถามปัญหาของ นักศึกษาในการทำโครงการ การค้นคว้า และให้นักศึกษาไปค้นคว้า พานักศึกษาดูงาน จากการอ่านวารสาร การฟัง ปาฐกถา

3. มีความทันสมัยของเอกสารที่ใช้อ้างอิง

ข้อสรุปในการจัดทำเอกสารประกอบการสอนให้ผ่านการประเมิน

1. ครอบคลุมเนื้อหาสาระและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ตาม มคอ.2 สำหรับสาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ต้องสอดคล้องกับ มคอ.1
2. การเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่องเชื่อมโยง มีการเรียงลำดับความคิด เรียงลำดับตามความง่ายไป ยาก มีวัตถุประสงค์ ตัวอย่าง สรุปท้ายบททุกบท
3. มีความทันสมัย ครบถ้วน ชัดเจนถูกต้อง เหมาะสมกับเทคโนโลยีปัจจุบัน มีคำอธิบายรายวิชา ใช้ภาษาเขียน ถูกต้อง ช่าง ตัวอย่างทันสมัย การอ้างอิงถูกต้อง เป็นปัจจุบัน มีการแทรกสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มเติม ครบถ้วน ถ้าเป็น คอมพิวเตอร์ธุรกิจต้องถูกต้องตาม Version ถ้าบัญชีต้องถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี มีเทคนิค ทฤษฎี ที่ใช้ใน ปัจจุบัน ถ้ามีงานวิจัยให้ด้วยจะทำให้ทันสมัยแหล่งอ้างอิงก็ต้องทันสมัยด้วย
4. ใช้ภาษาวิชาการกะทัดรัด ชัดเจน ที่อ่านเข้าใจง่าย มีการอธิบายและอ้างเหตุผล ใช้เครื่องหมายวรรคตอนให้ ถูกต้อง และใช้ศัพท์บัญญัติ
5. มีแบบฝึกหัด ฝึกปฏิบัติ แบบฝึกหัดที่ดี ตอบวัตถุประสงค์ของบทนั้น นำแนวข้อสอบที่ผ่านมาให้นักศึกษาฝึกทำ แล้วตรวจว่าถูกต้องอย่างไรพร้อมทั้งวิจารณ์ แบบฝึกหัดไม่ยากเกินไป ไม่มากเกินไป
6. ข้อมูลตัวเลข สถิติ หรือข้อมูลเชิงเทคนิค ควรนำเสนอในรูปตาราง แผนภูมิ แผนภาพ และควรอ้างอิงที่มาด้วย
7. มีอ้างอิง บรรณานุกรม ต้องอ้างจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ ทันสมัย หรือใช้แบบอ้างอิงที่มหาวิทยาลัยกำหนด อ้างอิง ตามความจำเป็น ตามสมควร